

Pere Quart

Vacances pagades

⇒ L'autor

Pere Quart és el pseudònim utilitzat per **Joan Oliver i Sallarès** per a escriure la seva obra poètica. Nascut a Sabadell el 1899 en el si d'una important família d'industrials, Oliver s'educa en un entorn burgès i d'alt nivell econòmic que li permet estudiar les carreres de dret i filosofia, i viatjar per Europa.

El 1919 crea, amb Francesc Trabal i Armand Obiols, el **Grup de Sabadell**, grup literari de caràcter avantguardista amb traces d'humorisme local i de certa herència noucentista. El 1923 es fan càrrec del *Diari de Sabadell*, on Oliver escriu amb pseudònims diversos: Feliu Camp de la Sang, Joan Pendonista, Florentí Carvallà,... El 1925, emprenen l'editorial **Edicions La Mirada** que publica a autors com Carner, Pla, Rovira i Virgili, o Riba. Oliver també col·labora en publicacions de l'època: *La Veu de Catalunya*, *La Publicitat*, *Revista de Catalunya*, *Mirador*... Durant els anys 20 estrena i publica les seves primeres obres de teatre, narrativa i poesia. A **Les decapitacions**, combina en clau d'humor la paròdia dels moviments d'avantguarda i la crítica amb vessant ideològic.

L'esclat de la Guerra Civil li provoca un canvi personal i literari. Trenca amb el seu origen burgès i es compromet amb el bàndol republicà: esdevé president de l'Agrupació d'Escriptors Catalans, cap de publicacions de la Conselleria de Cultura de la Generalitat, cofundador de la Institució de les Lletres Catalanes i autor de l'himne de l'exèrcit popular català. Literàriament la seva obra poètica troba el vers lliure amb un to nacionalista i revolucionari (**Oda a Barcelona**, 1936); i l'obra teatral planteja els problemes de la revolució (**La fam**, 1938).

A les acaballes de la guerra, per encàrrec de la Conselleria de Cultura, s'ocupa de l'evacuació dels intel·lectuals compromesos. S'exilia a França amb altres intel·lectuals catalans: Trabal, Rodoreda, Calders... Al poc s'embarca cap a Buenos Aires, i el 1940 fixa la seva residència a Santiago de Xile, on exerceix com a traductor i periodista, mentre continua la seva tasca intel·lectual i compromís: col·labora amb la publicació *Catalunya*, editada a Buenos Aires, i dirigeix *Germanor*, editada a Xile; conjuntament amb Xavier Benguerel funda la col·lecció *El pi de les tres branques*, on editen llibres propis i d'altres noms de la literatura catalana.

El 1948 torna a Catalunya i és detingut dos mesos i mig a la presó Model de Barcelona pel seu passat republicà. Sobreviu tres anys traduïnt pessimes novel·les al castellà, i es torna a introduir en l'ambient cultural del país: col·labora amb l'Agrupació Dramàtica de Barcelona com a autor o traductor; i treballa a l'editorial Montaner i Simón on entra en contacte amb professors i intel·lectuals que el valoraran com a mestre i que inicien el seu reconeixement literari. Fins els anys 60, seguirà publicant obres i traduïnt, mostrant-se com a enemic actiu del franquisme. Se'l multa i deté en diverses ocasions per participar en actes i manifestacions contraries al règim. El 1960 apareix la seva obra més emblemàtica **Vacances pagades**. El 1964 entra a treballar a l'editorial Aymà, dirigint Edicions Proa i la col·lecció *A tot vent*. Després de la mort de Franco, continua essent crític amb els polítics catalans i la democràcia, mostrant-se cada cop més com a independentista i contrari a l'Autonomia concedida des de Madrid, així com a la Monarquia.

Membre i soci d'honor de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, el 1970 rebé el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes i el 1979 el Premi Ciutat de Barcelona. El 1981 accepta la medalla d'Honor de la Ciutat de Sabadell. I el 1982 rebutja la Creu de Sant Jordi de la Generalitat.

Mor el 19 de juny de 1986 a Barcelona i és enterrat al seu Sabadell nadiu

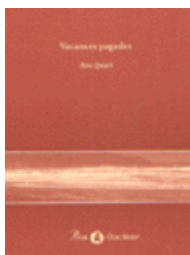
⇒ L'obra

Joan Oliver fou dramaturg, poeta, prosista, traductor i periodista. Considerat un dels poetes catalans més importants del segle xx, la seva aportació a la literatura catalana s'ha considerat exemple de llenguatge rigorós, imaginatiu i creador, mantenint una postura crítica permanent contra el poder polític i el conformisme social, amb una ironia propera al sarcasme. La seva tasca com a traductor fou important, adaptant al català textos de Bernard Shaw, Beckett, Goldoni, Brecht, Molière, o Txèkhov, entre d'altres.

Publica el seu primer llibre el 1928, *Una tragèdia a Lil·liput*, sàtira de la societat burgesa del moment, i el 1929 debuta com a dramaturg amb *Gairebé un acte o Joan, Joana i Joanel*. El 1934, el seu primer poemari, *Les decapitacions*, mostra el seu estil iconoclasta, satíric i humorístic. El 1935 edita *Cataclisme*. El 1936 amb *Allò que tal vegada s'esdevingué*, desmitifica les estructures familiars tradicionals i el món de la religió. El 1937, *Bestiari*, llibre de poemes epigramàtics irònics rep el premi *Joaquim Folguera* de poesia. La Guerra Civil de 1936 suposa un canvi en la seva obra, el seu estil que encara dins el noucentisme, es decanta cap al realisme i la història viscuda. Són exemples *Oda a Barcelona* (1936), nacionalista i revolucionària o *La fam* (1938), on es planteja els problemes de la revolució. També estrena *L'emboscada* i *La fi d'en Cagalàstics*, peces en un acte, avui perdudes. El 1938 també escriu l'obra *El comte Arnau*, amb Xavier Benguerel.

A l'exili estrena *L'amor deixa el camí ral* i el 1947 publica el poemari *Saló de Tardor*, intent de poesia elegíaca, amb múltiples tocs d'ombra i de mort. Ja de retorn, publica *Terra de naufragis* (1956), *Epístola d'alta mar* i les obres teatrals *Ball robot* (1958) i *Primera representació* (1959), recollides amb *Una dreuera* en el volum *Tres comèdies*, de 1960. El seu llibre de poemes *Vacances pagades* (1960), una de les seves obres més conegudes i considerada una fita del realisme històric català, rebrà els *Premis Àusias Marc de 1959* i *Lletra d'or de 1961*. El 1962 publica *12 aiguaforts de Granyer* i el 1963 recopila tots els seus poemes publicats, més alguns d'inèdits, a *Obra poètica* i tota la seva narrativa a *Biografia de Lot i altres proses*. Del 1968 és el llibre de poemes *Circumstàncies*, i del 1970 *Tros de paper*, col·lecció d'articles de crítica de costums, irònica i moralitzant, barrejada amb records personals, apareguts a *Serra d'Or*.

El 1975 fou editat el primer volum d'*Obra completa*, però la seva obra poètica continuà amb *Quatre mil mots* i *Teatre original*, el 1977, i *Poesia empírica* (1981). Alguns dels seus poemes han estat musicats per cantautors com Lluís Llach (*Corrandes de l'exili*), Joan Manuel Serrat (*Infants*), Raimon o Ovidi Montllor. Posteriorment a la seva mort, es va editar un darrer volum de poesia, *Refugi de versos* (1987), que agrupa poemes escrits entre 1917 i 1985. El 1999 es va fer el mateix amb el volum *Obra en prosa*

Pere Quart. *Vacances Pagades*. Barcelona: Proa, 2009

Vacances pagades, és una obra escèptica, de tocs sarcàstics i to gairebé conversacional, on Oliver fa un repàs de la seva vida des de la talaia dels seixanta anys, combinant amb crítiques a la societat de consum i el franquisme i amb mostres d'un peculiar cristianisme individualista. El poemari de Pere Quart es constituirà en un emblema de la poesia catalana dels anys seixanta.

⇒ Alguns dels llibres de poesia Pere Quart que trobareu a la biblioteca

- ☞ *Antologia*. Barcelona: Proa, 1979 **P 833 Qua**
- ☞ *Antologia*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 1996 **P 833 Qua**
- ☞ *Antologia bufa*. Barcelona: Proa, 2002 **P 833 Qua**
- ☞ *Els Millors poemes*. Barcelona: Proa, 1998 **P 833 Qua**
- ☞ *Obra poètica*. Barcelona: Proa, 1999 **P 833 Qua**
- ☞ *Poemes escollits*. Barcelona: Edicions 62, 1986 **P 833 Qua**
- ☞ *Quatre mil mots*. Barcelona: Proa, 1984 **P 833 Qua**

⇒ Sobre Pere Quart i la seva obra:

- ☞ Riera, Ignasi. *Joan Oliver / Pere Quart: l'inventor de jocs*. Barcelona: Proa, 2000. **92(Oli) Rie**
- ☞ Mesalles, Helena. "Vacances pagades" de Pere Quart. Barcelona: Empúries, 1994. **833.3(Qua) Mes**

